



17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

## סגירת תיק בעילת עבריין לא נודע

חוק סדר הדין הפלילי מקנה את הסמכות לסגור תיקים פליליים ומונה מספר סיבות לכך כמו העדר עניין לציבור, מות הנאשם או החשוד, התיישנות, חוסר בראיות מספקות, העדר האשמה פלילית וכאשר העבריין לא נודע. עו"ד אסף דוק מונה את הסיבות לסגירת תיק פלילי בעילת עבריין לא נודע, מסביר האם המשטרה סוגרת תיקים ללא ניסיון לאתר חשודים והאם תיקים אלו מתועדים ברישום המשטרה וכן מציע פתרונות למתלוננים המעוניינים לערער על החלטת המשטרה.

### מדוע תיק פלילי נסגר כאשר העבריין לא נודע?

היחידה החוקרת לאחר איסוף הראיות, מעבירה את חומר החקירה לרשות התובעת, קרי ליחידת התביעות של משטרת ישראל או לפרקליטות. החוק מסדיר את סוגי התיקים שיועברו לשתיים כמו גם מי מוסמכת לסגור את התיק הפלילי או להגישו בגינו כתב אישום. הפרקליטות לרוב, מטפלת בתיקים מורכבים וחמורים יותר. התיק עשוי לחזור ליחידה החוקרת על ידי הרשות התובעת עם הנחיות להמשיך החקירה או לסגירתו.

כאשר לא ידוע מי ביצע את העבירה התיק הפלילי ייסגר בעילת עבריין לא נודע. התיק יכול להיסגר כאשר לגבי זהות המבצע אין יותר מאשר חשד סתמי.

### האם המשטרה סוגרת תיקים ללא בדיקה יסודית לאיתור החשודים?

לפי דו"ח מבקר המדינה בשנת 2012, עולה כי במקרים רבים שוטרים סוגרים תיקים שלא כדין, ללא כל ניסיון או בדיקה יסודית לאיתור החשודים. בדו"ח נמצאו כשלים באופן הטיפול של שוטרים בתיקים פליליים. לדוגמה, שוטרים לא ביצעו בדיקות של טביעות אצבע בשעות הלילה בטענה כי תנאי הלילה פוגעים בתוצאותיה. כמו כן, לא נעשה ניסיון מצד המשטרה לאתר ולזהות חשודים מדפדפן התמונות ותיקים רבים נגנזו עקב כך. לרוב אנשי הזיהוי הפלילי לא נמצאים בתחנה ולכן מסדר הזיהוי לא בוצע. הדבר מקטין את סיכויי העבריין להיתפס ולכן תיקים נסגרים בעילת עבריין לא נודע.

### תיק פלילי יכול להיסגר לצמיתות כאשר העבריין לא נודע?

במקרים בהם התיק נסגר בעילת עבריין לא נודע, המשטרה לא סוגרת את התיק באופן סופי, אלא החקירה מושהית עד לקבלת מידע נוסף ו/או מציאת ראיה שתאפשר את המשך ההליך הפלילי.

### באילו מצבים המשטרה גונזת את התיק בעילת עבריין לא נודע?

ישנם מצבים בהם למרות החשד לביצוע העבירה, יש לגנוז את התיק בעילת עבריין לא נודע. מצבים אלו יפורטו להלן:

1. כאשר למשטרה אין כל כיוון חקירה.
2. כאשר המשטרה לא יודעת אפילו מי לכאורה ביצע את העבירה.
3. כאשר מוגשת תלונה ללא כל ביסוס עובדתי.



17/07/2024

077-5006206

052-6885006

## תיקים סגורים בעילת עבריין לא נודע מתועדים ברישום משטרתי?

מידע על תיקים סגורים מתועדים ברישום המשטרתי למעט תיקים שנסגרו בעילת עבריין לא נודע או בעילת חוסר אשמה. תיקים סגורים מנוהלים בקובץ פנימי ברישום משטרתי והמשטרה מוסמכת להציגם בפני גורמים מסוימים תחת הנסיבות המופיעות בחוק. הרישום המשטרתי עשוי לפגוע במישור התעסוקתי ומעמיד את האזרח בפני עמדה אחרת, לעיתים נחותה יותר, ביחס לאחרים למרות חשדות שמעולם לא הוכחו. הללו ממשיכות ללוות את האזרח ועשויות לפגוע בו במהלך חייו. בליווי עו"ד פלילי מנוסה ניתן להגיש בקשה לשנות את עילת סגירת תיק המשטרה בעילת חוסר אשמה או בעילת עבריין לא נודע, שכן תיקים אלו אינם מתועדים ברישום המשטרתי ובתורם יוכלו להוביל לטיהור שמו של האדם ולאיכות חיים טובה יותר.

## האם ניתן לערער על החלטת המשטרה שלא לחקור או לסגור את התיק?

במידה שהחליט גורם מוסמך שלא לחקור או להעמיד לדין את החשוד, ולמעשה לסגור את תיק החקירה, עלולים מתלוננים ונפגעים לסבול מעוול קשה. לכן, החוק מעמיד לימנים את הזכות להגיש ערר על ההחלטה לסגור את התיק, וקובע כי הרשות החוקרת מחויבת לעדכן אותם בענייני הליכים הקשורים בהם, ולמסור להם הודעה כתובה על ההחלטה בדבר גניזת התיק, כולל פירוט של עילת הסגירה. לאחר מכן, בתוך 30 יום מעת שנמסרה ההודעה הכתובה יש להגיש את הערר, אך אפשר גם לבקש הארכה של המועד. יחד עם זאת, ראוי לציין כי במרבית המקרים עומדת הרשות החוקרת באופן נחרץ על החלטותיה, וככל שעובר יותר זמן כך קטנים הסיכויים להתגמשות ולקבלתו של הערר.

לאור האמור, ניתן להבין, כי כנפגע עבירה, בבואך להגיש ערר על החלטה שלא לחקור או לא להעמיד לדין, חשוב מאד ורצוי להיוועץ בעו"ד פלילי. על עורך הדין הפלילי לבחון את המקרה לעומק על מנת להעריך את סיכויי הערר ולגבש עמדה. כמו כן, יש לתת את הדעת לכך שבמקרים מסוימים, במקום להגיש ערר, ערוץ הפעולה הנכון עשוי להיות קובלנה פלילית פרטית, אשר מהווה ערוץ פעולה אלטרנטיבי להשגה על החלטת הרשות לגניזת תלונה בפלילים.

במידה ואתה מעוניין להגיש ערר על החלטת המשטרה שלא לחקור בתלונה שהגשתם או שלא להעמיד לדין אדם שפגע בך, אתה מוזמן להיוועץ עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.